

LABO COLLECTIEPLANNING - PROEFTUIN HUIS VAN ALIJN

Deze pagina maakt deel uit van een 'levende publicatie' en wordt dus regelmatig geüpdatet! Scroll dus zeker ook naar beneden om de laatste ontwikkelingen te bekijken!

ICE, immaterieel cultureel erfgoed. Het gaat om veel meer dan het immateriële. Intangible, ICH, de Engelse vertaling raakt voor ons veel meer de kern van waar het om gaat. Het gaat om het ontastbare. Het gaat om mensen en verandering, beweging.

DE PROEFTUIN IN CONTEXT

Het [Huis van Alijn](#) heeft als museum van het dagelijkse leven een volle koffer aan immaterieel erfgoedpraktijken om uit te kiezen. Zowel kleine, normale praktijken zoals het vieren van je verjaardag, als grote tradities zoals de Gentse feesten of Pierke van Alijn worden hier gedocumenteerd. Een bloeiende proeftuin kan je dus stellen. Eén die de deelnemers van het Lerend Netwerk het juiste tuinpad kan laten bewandelen.

De proeftuin stelde dan ook niet teleur: er werden verschillende projecten en samenwerkingen, methodieken en tools gedeeld. Maar het Huis van Alijn ging ook af van de bewandelde paden en nam het Lerend Netwerk mee naar de overwoekerde delen van de tuin. Want ook Huis van Alijn had nog haar eigen vragen, ideeën, uitdagingen en twijfels. Want bij een volle koffer komt veel kijken.

Beeld: foto van een verjaardagsfeest.

Het Lerend Netwerk werd tijdens de werksessies betrokken bij de **concrete, praktische vraagstukken** rond de integratie van immaterieel erfgoed die naar boven zijn gekomen bij het opmaken van het nieuwe collectieplan van Huis van Alijn. Hierbij ging er specifieke aandacht naar:

- het actualiseren en diversifiëren van de 'immaterieelerfgoedblik'
- het verhogen van de diversiteit van de gedocumenteerde en verzamelde tradities
- het persoonlijke aspect van het omgaan met immaterieel erfgoed
- het optimaliseren van documentair en biografisch verzamelen

Ook werden de spanningsvelden verkend tussen immaterieel erfgoed in de privé- en collectieve sfeer, immaterieel erfgoed als gemeenschapsverbindend element en als basis voor exclusiviteit en uitsluiting, en immaterieel erfgoed en privacyrechten.

Beeld: Foto van poppenspeler en Pierke van Alijn.

Deze proeftuin werd uitgevoerd in het kader van het project 'Plannen voor voor de toekomst: ICE (in)begrepen in musea'. [Klik hieronder op de knop voor meer informatie!](#)

INFORMATIE OVER PROJECT

Over Huis van Alijn

'[Museum van het dagelijkse leven](#)'. Het Huis van Alijn verzamelt, onderzoekt en deelt herinneringen over het dagelijks leven. Vreemd en vertrouwd, van vroeger en nu. Als museum voor iedereen geven wij samen betekenis aan wat mensen raakt en verbindt. Het Huis van Alijn werkt nauw samen met het publiek en is bekend om haar participatieve werking.

In onze werking staan tradities, rituelen en gewoontes van het dagelijks leven vanaf de 20e eeuw centraal. Hierbij hebben we oog voor actualisering en diversiteit. Sinds 2019 is het Huis van Alijn pionier met een outreachlabo waarbij we onderzoeken hoe erfgoed kan bijdragen aan het welzijn, de gezondheid en levenskwaliteit van mensen.

NAAR EEN NIEUWE MANIER VAN COLLECTIEMANAGEMENT

Anno 2021 worden musea geconfronteerd met veel depotproblemen. Het bewaren van materiële collecties is duur, omslachtig en arbeidsintensief. En anno 2021 is een grote uitdaging voor musea het duurzaam bewaren van digitaal erfgoed. In vergelijking materiële collecties, staat het bewaren van digitaal erfgoed nog in de kinderschoenen. Collectiebeleid voor materiële collecties moet dus herzien, onderzoek voor digitaal erfgoed is noodzakelijk. En midden deze existentiële vragen licht een andere vraag op: wat met immaterieel erfgoed? Immaterieel erfgoed borgen en ontsluiten? Het is geen toeval dat deze vragen samen komen: ze horen bij elkaar.

Wat een historisch momentum in collectiebeleid: wat is de relatie tussen materieel, digitaal en immaterieel erfgoed? Het museum van de toekomst oogt krachtig, disruptief en relevant als het met deze vragen aan de slag gaat.

En hoe link je dat aan het eeuwenoude museale concept?

Het lijkt een onmogelijk opdracht. En toch. Misschien is het zelfs niet zo moeilijk en helemaal niet nieuw. Of toch? *Collectioneer je omwille van het collectiestuk of zet je de relatie tot de mens centraal bij de selectiecriteria?*

Immaterieel erfgoed staat niet op zich in het collectiebeleid. Immaterieel erfgoed staat er in relatie tot materiële en digitale collecties. Deze collecties documenteren veranderingen, beweging, emoties, relaties. **Ontastbaar maar wezenlijk.** Bij presentaties, in publiekswerking en tentoonstellingen staat dit bij veel musea centraal. Is het ook mogelijk dat curatoren, conservatoren, collectiebeheerders dit ook meenemen in het collectiebeleid? **Een sterke kracht van immaterieel erfgoed is dat het de diverse functies van een museum raakt.** En dus publiekswerkers, onderzoekers en collectiemedewerkers samen aan tafel schuiven om plannen te maken en acties op te zetten.

CASUS NOWRUZ I.S.M. DE CENTRALE

In het voorjaar van 2021 ging een nieuw initiatief van start. Huis van Alijn ging met [De Centrale](#) in zee om het lentefeest dat in Iran, Afghanistan en Centraal-Azië, én ook in Vlaanderen gevierd wordt, letterlijk en figuurlijk in de bloementjes te zetten. Er werd een Haft Sin tafel geplaatst in de kamer rond nieuwjaarstradities en je kon een '[Nowruz Box](#)' bestellen om zelf thuis mee te vieren. Lees via onderstaande knop verder over hoe het project gerealiseerd werd!

LEES HIER MEER OVER NOWRUZ

CONCLUSIE?

Immaterieel erfgoed is van mensen, voor mensen, door mensen. In het Huis van Alijn focussen we in onze publiekswerking op de jaarkalender. Daarmee zetten we in op beleven, op verrassen, op anders kijken. Op vernieuwen, op ont-grenzen. Het traject bevestigde onze manier van werken, motiveerde ons en deed ons team verder samen nadenken en anders kijken. Goesting om aan volgende projecten te werken, gesterkt door inzichten en lessons learned. Vooral heel dankbaar voor dit traject!

Tekst gebaseerd op de getuigenis van Els Veraverbeke (Conservator/ Curator/ Hoofd Collecties & Onderzoek Huis van Alijn - rechts) & Anne-Greet Denolf (Coördinator publiekswerking en communicatie, vrijwilligers Huis van Alijn - links) en verslagen uit het project 'Plannen voor de toekomst: ICE (in)begrepen' door Shana Van Hauwermeiren (projectcoördinator bij Werkplaats immaterieel erfgoed).

Het Huis van Alijn actualiseert momenteel haar collectiebeleidsplan met de opgedane inzichten uit het project 'ICE (in)begrepen'. De updates volgen gauw. Wordt vervolgd!

DE 4 PROEFTUINMUSEA VAN ICE (IN)BEGREPEN

Tijdens het project 'Plannen voor de toekomst: ICE (in)begrepen' zijn we aan de slag gegaan met vier experimentele proeftuinen. Neem via de knoppen hieronder een kijkje naar de trajecten van de drie andere betrokken musea.

[LABO JENEVERMUSEUM](#)

[LABO M LEUVEN](#)

[LABO HOF VAN BUSLEYDEN](#)

Trefwoord:

[Onderzoek](#)

[Musea](#)

[Collectieplanning](#)

Meer weten:

[Huis van Alijn](#)

Contact:

[Huis van Alijn](#)

[Els Veraverbeke](#)

[Anne-Greet Denolf](#)

[Shana \(projectcoördinator\)](#)